

Social- och omsorgsnämnden 2020-06-16

§ 128 Översyn av yrket personlig assistent (SOU 2020:1), synpunkter till socialdepartementet

Dnr SON 2020-546

Ärende

Linköpings kommun har erbjudits möjlighet att lämna synpunkter på betänkandet Översyn av yrket personlig assistent – ett viktigt yrke som förtjänar bra villkor (SOU 2020:1).

Till grund för betänkandet finns en statlig utredning som belyser personliga assistenters arbetsvillkor, och ger förslag på förbättringar avseende bl.a. anställningsvillkor, bättre arbetsmiljö och förtydliganden kring egenvård och hälso- och sjukvårdsinsatser (HSL-insatser) på delegation.

I sin helhet bedöms förslagen som positiva. Särskilt viktiga bedöms förslagen om nationellt utbildnings- och kunskapsmaterial, samt kunskapsstöd kring egenvård och HSL-insatser på delegation. Social- och omsorgsnämnden föreslås avge yttrande enligt förvaltningens förslag.

Ann-Britt Olofsson föredrar yttrandet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2020-06-05 yttrande personlig assistans.docx
Yttrandet

Social- och omsorgsnämndens beslut

- Yttrande över betänkandet ”Översyn av yrket personlig assistent – ett viktigt yrke som förtjänar bra villkor” (SOU 2020:1) avges enligt social- och omsorgsförvaltningens förslag.**

Beslutet skickas till:
Regeringskansliet
Socialdepartementet

Ordförandens signatur	Justerarens signatur	Justerarens signatur	
-----------------------	----------------------	----------------------	--

Översyn av yrket personlig assistent (SOU 2020:1)

Linköpings kommun ställer sig bakom betänkandet i sin helhet. Det är positivt att åtgärder vidtas för att förbättra personliga assistenters arbetsförhållanden och arbetsvillkor, samtidigt som dessa åtgärder kan försvåra för oseriösa aktörer.

Särskilt viktiga bedöms förslagen om nationellt utbildnings- och kunskapsstöd, samt kunskapsstöd kring egenvård och HSL-insatser på delegation.

Då det inte finns några formella utbildningskrav för att arbeta som personlig assistent bedöms ett nationellt utbildningsmaterial kunna bidra till en bra grund och introduktion i yrket.

En grupp som ofta har låg utbildning för yrket är anhöriga som anställs som personliga assistenter. Det finns också en komplexitet i att vara både anhörig och personlig assistent. Detta kan ibland leda till inlåsningseffekter för assistansanvändaren, och ett negativt beroendeförhållande mellan brukare och anhörig. I utredningen kring översyn av yrket personlig assistent skulle frågan kring anhöriganställningar behöva belysas mer.

När det gäller vilka arbetsuppgifter som ska ingå i personlig assistans finns en otydlighet, vilket bidrar till att personliga assistenter ibland ställs inför svåra etiska dilemman. För att både tillgodose behovet av en god arbetsmiljö för personalen, och brukarens rätt till självbestämmande behövs ett förtydligande kring vilka arbetsuppgifter som kan ingå i insatsen personlig assistans.

Betänkandet tar även upp problematiken med oseriösa aktörer. De föreslagna åtgärderna kan bidra till att försvåra för dessa aktörer, vilket är positivt. I arbetet med att förhindra oseriösa aktörer betonar också kommunen vikten av en stringent tillståndsprövning, och en väl fungerande tillsyn.

För Linköpings kommun

Fredrik Lundén
Social- och omsorgsnämndens ordförande